

# **Diplomás Pályakövető Rendszer Nyíregyházi Egyetem**

## **Végzett hallgatók**

### **Jelentés 2024**

## Tartalom

|                                                                  |           |
|------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>Bevezetés .....</b>                                           | <b>3</b>  |
| <b>Demográfiai adatok.....</b>                                   | <b>3</b>  |
| <b>Képzési sajátosságok .....</b>                                | <b>7</b>  |
| <b>Továbbtanulás más képzéseken és párhuzamos képzések .....</b> | <b>9</b>  |
| <b>Munkaerőpiaci aktivitás .....</b>                             | <b>11</b> |
| <b>Összegzés .....</b>                                           | <b>17</b> |

## **Bevezetés**

A továbbiakban bemutatásra kerülnek a Nyíregyházi Egyetemen Diplomás Pályakövető Rendszer 2024 eredményei. 2024-ben UniPoll segítségével felvett kérdőívek a végzett hallgatók körében kerültek kiküldésre. A kutatás célja, hogy a végzett hallgatók szubjektív véleményét mérje az általuk szerzett diploma munkaerőpiaci értékét tekintve, különös tekintettel az anyagi nyomásra és álláskeresésre. A gyorsjelentés első szakasza az egyes háttérváltozókat mutatja be, ezt követik a képzésre vonatkozó változók és más, párhuzamos képzések adatai, majd a szaktudással való munkaerőpiaci boldogulásra vonatkozó fejezet.

Mivel a hallgatók már a képzésük befejezése után kapták meg a kérdőívet így, az Egyetemmel való kapcsolat megfakulása miatt, a válaszadási hajlandóság rendkívül alacsonynak bizonyult, összesen 76 válaszadó töltötte ki a kérdőívet, ezen esetekben sem mindig teljes a kitöltés. Az alacsony válaszadási hajlandóság és a hiányzó kihagyott válaszok miatt a hiányzó adatokat PairWise logika mentén kezelem az SPSS programban.

## **Demográfiai adatok**

A 76 válaszadóból 30 nő és 27 férfi, a fennmaradó 19 kitöltő nem adott választ a nemre vonatkozó kérdésre. A válaszadók életkorára vonatkozóan az 1. számú táblázat nyújt információt. A kitöltők átlagosan 1992-ban születtek, a középérték ettől minimális eltér (1995). A szórás 8,8 év, ami azt jelenti, hogy a végzett hallgatók több jelentősebb nagyságú korcsoportra oszlanak, ezt érzékelteti is, hogy a legidősebb kitöltő 1972-ben, míg a legfiatalabb 2002-ben született.

|            |          |       |
|------------|----------|-------|
| Elemszám   | Érvényes | 56    |
|            | Hiányzó  | 20    |
| Átlag      |          | 1992  |
| Középérték |          | 1995  |
| Szórás     |          | 8,813 |
| Minimum    |          | 1972  |
| Maximum    |          | 2002  |

(1. számú táblázat, válaszadók születési dátumával kapcsolatos fontosabb megállapítások, saját szerkesztés)

A 2. számú táblázatban láthatóak a párkapcsolati státuszra vonatkozó adatok. Az egyedülállók jelennek meg a legnagyobb arányban, őket követik a házasok majd az élettársi kapcsolatban élők. Elenyésző azok száma, akik elváltak. 21 fő egyedülálló és 17 fő házas és 16-an élnek élettársi kapcsolatban. Az adatok érthetőek, ez a korcsoport ugyanis jellemzően a házasságkötés korai szakaszában található, amikor a párkapcsolatok

|                                                   |    |
|---------------------------------------------------|----|
| egyedülálló                                       | 21 |
| élettársi vagy tartós együttélési kapcsolatban él | 16 |
| házas                                             | 17 |
| elvált                                            | 2  |

(2. számú táblázat, párkapcsolati státusz, saját szerkesztés)

A gyerekvállalásra vonatkozóan 11 válaszadó nyilatkozta, hogy van 18 év alatti gyereke és 45 fő, hogy nincs, a válaszhiány 20 kitöltő esetén jelentkezett. Azok esetében, akik gyereket vállaltak a legnagyobb arányban csak egyet, 8 fő. Ennek oka a volt hallgatók életkorában és kevésbé a párkapcsolati státuszában keresendő, ugyanis a jelenlegi körülmények között elmondható, hogy a gyermekvállalás kitolódott. A gyerekvállalással kapcsolatos adatokat a 3. számú táblázat szemlélteti.

|                            |    |
|----------------------------|----|
| egy gyermek                | 8  |
| két gyermek                | 1  |
| három vagy több gyermek    | 2  |
| nem rendelkezik gyermekkel | 45 |

(3. számú táblázat, gyermekek száma, saját szerkesztés)

A végzettek esetében is felmerült a kérdés, hogy milyen középiskolai képzésekből érkeztek. A válaszadók nagyrésze, 27 fő, technikumból vagy szakgimnáziumból érkezett, míg markánsan jelennek meg azok is, akik hagyományos, 4 osztályos gimnáziumi képzésben vettek részt, 21 fő. Elenyésző azoknak az aránya, akik 5, 6, és 8 osztályos gimnáziumi képzésben vettek részt. A kérdés esetén a válaszhiány 20 főt érint. A technikumot végzettek között joggal feltételezhető, hogy szakterület választásuk hátterében korábbi tanulmányaik alatt megszerzett szakképesítés áll. A jelentkezők során ugyanis többletpontok érhetőek el, ha szakspecifikus elővégzettséggel bír a jelentkező. A megoszlásokat a 4. számú táblázat szemlélteti.

|                                                         |    |
|---------------------------------------------------------|----|
| Gimnázium – hagyományos 4 osztályos                     | 21 |
| Gimnázium – 5 osztályos, idegen nyelvi előkészítő évvel | 4  |
| 6, 8 osztályos vagy kéttannyelvű gimnázium              | 3  |
| Technikum, szakgimnázium (korábban szakközépiskola)     | 27 |
| Egyéb                                                   | 1  |

(4. számú táblázat, középiskolai képzés jellege, saját szerkesztés)

Az oktatási életút nyomon követésének az egyik legrelevánsabb mutatója a szülők legmagasabb befejezett iskolai végzettsége. Ez a változó ugyanis nagymértékű befolyást gyakorol a továbbtanulási aspirációra. Többnyire elmondható, hogy azokban a családokban, ahol a szülők iskolai végzettsége alacsonyabb, ott a gyermek várható iskolai végzettsége is hasonlóan alacsony lesz. Ennek oka, hogy az oktatás legitimációja és megtérülési értéke eltérő ezekben a családokban. Az azonban vita tárgyát képezheti, hogy az anya vagy az apa végzettsége gyakorol nagyobb hatást. Az 5. és 6. számú táblázatban látható az anyák és apák legmagasabb befejezett iskolai végzettsége. A kérdés arra az időszakra vonatkozót, amikor a kitöltő 14 éves volt. Ennek oka, hogy a hatás részlegesen visszafelé is érvényesülhet, tehát előfordul, hogy egy-egy szülő

a gyermeke továbbtanulásának hatására maga is visszaül az iskolapadba, hogy ezáltal magasabb legitimációt és motivációt adjon gyermekének vagy tevékenysége részét képező az élethosszig tartó tanulásnak a munkaerőpiaci státusz növelése céljából, a kettő értelemszerűen nem zárja ki egymást.

Az anyák az esetek túlnyomó többségében középiskolai érettségivel rendelkeznek, míg a főiskolai vagy egyetemi végzettség sorban csupán a harmadik. Az apák esetében jellemzően az érettségit és a szakmunkás képzést jelölték. Jól látható azonban, hogy az anyák esetében több a diplomával rendelkező. Ennek oka gyermekkori nevelésben és a kenyérkereseti kényszerben keresendő. A nők felé nagyobb az elvárás, hogy a magatartásuk és a motivációjuk az oktatás irányába tolódjon, míg a férfiak esetében a mihamarabbi jövedelemszerzés vágya lehet az oka, hogy kevesebben rendelkeznek diplomával.

|                                                         |    |
|---------------------------------------------------------|----|
| legfeljebb 8 általános                                  | 2  |
| szakmunkásképző, szakiskola (érettségi nélkül)          | 12 |
| érettségit adó középiskola (gimnázium, szakközépiskola) | 19 |
| főiskola, egyetem                                       | 11 |

(5. számú táblázat, anya legmagasabb befejezett iskolai végzettsége, saját szerkesztés)

|                                                         |    |
|---------------------------------------------------------|----|
| legfeljebb 8 általános                                  | 3  |
| szakmunkásképző, szakiskola (érettségi nélkül)          | 20 |
| érettségit adó középiskola (gimnázium, szakközépiskola) | 18 |
| főiskola, egyetem                                       | 3  |
| nem tudja, nem ismerte, nem élt                         | 2  |

(6. számú táblázat, apa legmagasabb befejezett iskolai végzettsége, saját szerkesztés)

A továbbtanulással kapcsolatos motiváció szempontjából fontos tényező lehet, hogy a válaszadók esetében jelen volt-e olyan személy a családjukban, aki hozzá hasonló szakterületen szerzett végzettséget vagy dolgozott. Különös jelentőséggel bírhat, ha olyan személyről van

szó, aki közel áll hozzá és így motivációval, kapcsolatokkal vagy információval tudja ellátni az adott végzettséghez kapcsolódóan. A legtöbb esetben ez nem merült fel egyáltalán, 33 fő jelölte, hogy nincs ilyen családtagja és összesen 23 fő, hogy előfordul a szűkebb vagy tágabb családi körben. A kérdésre adott válaszok megoszlását a 7. számú táblázat mutatja be számunkra.

|                                                                      |    |
|----------------------------------------------------------------------|----|
| igen, szülők és nagyszülők közt is van kapcsolódó szakmájú családtag | 1  |
| igen, csak a szülők között                                           | 8  |
| igen, a tágabb családi körben                                        | 14 |
| nincsen                                                              | 33 |

(7. számú táblázat, azonos szakterületen előforduló végzettség a családban, saját szerkesztés)

### Képzési sajátosságok

A továbbiakban bemutatásra kerülnek a válaszadók által elvégzett képzések sajátosságai. A szakok tekintetében nagy diverzitás mutatkozik. A válaszadók a legkülönbözőbb képzési szinteken vettek részt. Legnagyobb arányban a gazdálkodás és menedzsment, illetve a gépészmérnöki szakon végeztek a válaszadók. A teljes megoszlást 8. számú táblázat mutatja.

A végzés évét tekintve 23 fő jelölte, hogy 2019-ben, míg 49 jelölte, hogy 2023-ban végezte el a szakot. A munkarend esetében túlnyomó részt esti vagy levelező munkarendű hallgatók jelentek meg 38 fővel, míg nappali munkarendben 33-an vettek részt. A képzés finanszírozási formájára vonatkozóan 50 fő államilag támogatott formában végezte tanulmányait, 18 fő pedig önköltséges formában.

|                                                                             |   |                                            |   |
|-----------------------------------------------------------------------------|---|--------------------------------------------|---|
| andragógia                                                                  | 1 | óvodapedagógus                             | 4 |
| biológia                                                                    | 2 | pedagógia                                  | 1 |
| csecsemő- és kisgyermeknevelő                                               | 3 | programtervező informatikus                | 4 |
| edző                                                                        | 2 | programtervező informatikus<br>(fejlesztő) | 2 |
| fejlesztőpedagógus                                                          | 3 | repülőmérnöki                              | 1 |
| gazdálkodási és menedzsment                                                 | 7 | sportszervező                              | 3 |
| gazdálkodási és menedzsment (kis- és középvállalkozás)                      | 3 | szociálpedagógia                           | 2 |
| gépészmérnöki                                                               | 6 | tanári mesterszak (B)                      | 1 |
| képalkotás alapképzés                                                       | 3 | tanári mesterszak (T/D)                    | 2 |
| közlekedésmérnöki                                                           | 1 | tanító                                     | 2 |
| közösségszervezés                                                           | 3 | turizmus-vendéglátás                       | 1 |
| mezőgazdasági és élelmiszer-ipari gépészmérnök<br>(mezőgazdasági gépészeti) | 2 | tűzvédelmi szakmérnök                      | 1 |
| mezőgazdasági mérnök                                                        | 3 | osztatlan tanári szak                      | 5 |
| műszaki                                                                     | 3 |                                            |   |

(8. számú táblázat, szakok szerinti megoszlás, saját szerkesztés)

A kérdőív kitér a képzések szintjére is. Ezt szemlélteti a 9. számú táblázat, amelyben jól látható, hogy túlnyomó részt alapképzési szakokon vettek részt a végzett hallgatók, 49 fő. Ez várható, ugyanis legtöbbjük esetében az első diploma megszerzése valósult meg. A felsőoktatási szakképzések ugyan messze elmaradnak, ám mégis ők képezik a második legnagyobb csoportot a mintában 9 fővel.

|                                                       |    |
|-------------------------------------------------------|----|
| Alapképzés (BA/BSc/BProf)                             | 49 |
| Mesterképzés (MA/MSc)                                 | 7  |
| Osztatlan képzés (pl. jogi, orvosi, osztatlan tanári) | 5  |
| Felsőoktatási szakképzés                              | 9  |
| Szakirányú továbbképzés                               | 4  |

(9. számú táblázat, képzési szintek szerinti megoszlás, saját szerkesztés)

Arra vonatkozóan, hogy a végzett hallgatók tanulmányi eredményei a társaikéhoz képest hogyan alakultak, egy ötfokú skálát alkalmaztak. A skála a kitöltő szubjektív értékelését jeleníti meg saját teljesítményéről, így arra vonatkozóan, hogy valóban mekkora eltérés mutatkozik, nem válaszol. Az eredményeket a 10. számú táblázat mutatja. Skála alsó értékeit, amelyek azt jelzik, hogy a kitöltő rosszabb teljesítményt nyújtott, mint társai senki sem jelölte meg. A legtöbben saját teljesítményüket magasabbra értékelték, mint társaikét, 34 fő. Illetve 25 fő véleménye szerint átlagos teljesítményt nyújtott.

|                                      |    |
|--------------------------------------|----|
| Kb. ugyanolyan volt, mint a többieké | 25 |
| Valamivel jobb volt, mint a többieké | 34 |
| Sokkal jobb volt, mint a többieké    | 9  |

(10. számú táblázat, saját tanulmányi átlag szubjektív viszonyítása, saját szerkesztés)

### **Továbbtanulás más képzéseken és párhuzamos képzések**

A végzett hallgatókat mérő kérdőív kitér arra is, hogy a tanulmányaikat sikerrel záró hallgatók továbbtanulnak-e. A mintában szereplők közül 20 fő igennel, míg 45 fő nemmel válaszolt arra a kérdésre, amely az aktív tanulmányok meglétére vonatkozik. Nem csak a képzés befejezése után, de azzal párhuzamosan is részt vettek más típusú egyetemi képzésben. A kitöltők közül 15 fő jelölte, hogy a képzése befejezéséig másik képzésben is szerzett oklevelet vagy abszolutóriumot és 8 fő jelölte, hogy a végzettség megszerzését követően. Arra vonatkozóan, hogy a párhuzamos képzés milyen szintű végzettséggel jár a 11. számú táblázat nyújt tájékoztatást. Jól látható a táblázatból, hogy a legmarkánsabb csoportot azok képezik, akik

alapképzésben vettek részt, ezt követően a felsőfokú szakképzésben vagy felsőoktatási szakképzésben részt vettek.

|                                               |   |
|-----------------------------------------------|---|
| alapképzés (BA/BSc)                           | 6 |
| mesterképzés (MA/MSc)                         | 2 |
| egyetemi – hagyományos képzés                 | 1 |
| főiskolai – hagyományos képzés                | 2 |
| felsőfokú szakképzés/felsőoktatási szakképzés | 3 |
| szakirányú továbbképzés                       | 1 |

(11. számú táblázat, párhuzamos képzés szintje, saját szerkesztés)

Arra vonatkozóan, hogy ez milyen típusú képzés a 12. számú táblázat szolgáltat adatot. A hallgatók megközelítőleg azonos arányban folytatják tanulmányaikat alap és mesterképzéseken egyaránt

|                         |    |
|-------------------------|----|
| alapképzés (BA/BSc)     | 10 |
| mesterképzés (MA/MSc)   | 9  |
| szakirányú továbbképzés | 1  |

(12. számú táblázat, továbbtanulás szintje, saját szerkesztés)

Azon hallgatók, akik további tanulmányokat kezdtek nyilatkoztak róla, hogy a meglévő végzettségüknek megfelelő vagy attól eltérő szakterületen folytatják tanulmányaikat. Azok aránya, akik hasonló szakterületen folytatják 10 fő, míg akik azzal megegyezően 7 fő. A válaszokat a 13. számú táblázat mutatja. Az adatokból arra lehet következtetni, hogy a végzett hallgatók elégedettek az adott szakterület nyújtotta lehetőségekkel és tanulmányaikat tovább viszik, hogy elmélyedjenek benne. Míg azon válaszadók esetében, akik hasonló, de nem megegyező területen tanulnak feltehetőleg arról van szó, hogy célterületre vonatkozóan szakosodnak.

|                                      |    |
|--------------------------------------|----|
| végzettségének megfelelő szakterület | 7  |
| hasonló szakterület                  | 10 |
| egészen más szakterület              | 3  |

(13. számú táblázat, szakterület választás, saját szerkesztés)

## Munkaerőpiaci aktivitás

A kutatás kitért rá, hogy a végzett hallgatók milyen arányban és területen helyezkedtek, teszi mindezt annak érdekében, hogy átláthatóvá váljon a kimenetel egyik kulcsösszetevője a végzettség munkaerőpiaci hasznosulása, erre vonatkozóan a 14. számú táblázat nyújt információt. Jól látható, hogy legnagyobb arányban alkalmazotti státuszban állnak, az egyéb munkaerőpiaci státuszok elenyésző számban jelennek meg.

|                                                                                                          |    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Alkalmazott                                                                                              | 53 |
| Önfoglalkoztató, önálló vállalkozó (szellemi szabadfoglalkozású, egyéni vállalkozó, nincs alkalmazottja) | 2  |
| Munkanélküli                                                                                             | 3  |
| Nappali munkarenden felsőoktatási hallgató                                                               | 2  |
| CSED-en, GYED-en, GYES-en van                                                                            | 1  |
| Háztartásbeli, egyéb inaktív (eltartott)                                                                 | 2  |

(14. számú táblázat, munkaerőpiaci státusz, saját szerkesztés)

Részlegesen ugyan, de a siker további indikátora lehet egyfelől, hogy a végzett hallgatók az adott szakterületnek megfelelő közegben helyezkedtek-e el. A kérdés során a közvetlen végzés utáni elhelyezkedést vizsgálták. Szakterület szeretete és a felkészítés minősége hatással lehet a hallgatók későbbi pályaválasztására, ezen felül értelemszerűen a munkaerőpiaci kínálati telítettsége és a fizetések is jelentősen befolyásolhatják ezen tényezőket. Erre vonatkozóan a 15. számú táblázat nyújt információt. Jól látható, hogy a kérdésre választ adók több mint fele nyilatkozta, hogy a szakjával szoros kapcsolatban álló munkakörben helyezkedett el, 29 fő. Míg a viszonylag kevesen állítják, hogy a szerzett végzettségükhöz egyáltalán nem kapcsolódik a jelenlegi munkakörük, 9 fő.

|                                         |    |
|-----------------------------------------|----|
| Egyáltalán nem kapcsolódott a szakomhoz | 9  |
| Részben kapcsolódott a szakomhoz        | 17 |
| Szorosan kapcsolódott a szakomhoz       | 29 |

(15. számú táblázat, munkavállalás és végzettség kapcsolata, saját szerkesztés)

A fentiekkel összhangban a vizsgálat tárgyát képezte, hogy az adott szakon szerzett tudást mennyire tudja saját területén alkalmazni a kitöltő. Erre vonatkozóan a 16. számú táblázat nyújt információt. A két táblázatot, ha összehasonlítjuk látható belőlük, hogy kisebb mértékben alkalmazzák az egyetemen tanultakat min ahányan az adott szakterületen helyezkedtek el. Érzékelhető azonban, hogy ennek ellenére a kitöltők többsége tudja hasznosítani azokat, amiket elsajátított. Az eltérés oka a munkaerőpiac változatosságában keresendő. Ritkábban fordulnak elő olyan munkakörök, amelyek kizárólagosan az adott szakokon elsajátított tudást igénylik.

|                   |    |
|-------------------|----|
| egyáltalán nem    | 6  |
| kevésbé           | 10 |
| közepes mértékben | 13 |
| nagymértékben     | 14 |
| teljes mértékben  | 12 |

(16. számú táblázat, szerzett tudás használata munkakörben, saját szerkesztés)

A kérdőív kitér továbbá arra is, hogy a válaszadónak szüksége volt-e rá, hogy munkát keressen a végzést követően. Az egyetemek támogatják a hallgatók álláskeresését gyakorlatokkal, konferenciákkal és expokkal. Ezek kiváló lehetőséget biztosítanak a hallgatók számára, hogy kapcsolatokat építsenek az általuk választott szakterületen és akár már az egyetemi évek alatt munkát vállaljanak. Erre vonatkozóan a 17. számú táblázat szolgáltat adatokat. Látható, hogy legnagyobb arányban, 35 fővel, azok képviseltetik magukat a mintában, akik már rendelkeztek munkahellyel az abszolutórium megszerzése előtt is, őket szorosan követik azon válaszadók, akik állást kerestek és találtak, 19 fővel. 7 fő azonban hiába keresett, nem talált számára megfelelő munkahelyet. A kérdőív azokra is kitért, akik egyéb okból nem kerestek állást, ezen 2 fő esetében a párhuzamos tanulmányok megléte áll a háttérben.

|                                                            |    |
|------------------------------------------------------------|----|
| Igen                                                       | 19 |
| Már volt munkám az abszolutórium megszerzése idején        | 35 |
| Nem kerestem munkát, mert előre tudtam, hol fogok dolgozni | 3  |
| Nem kerestem munkát egyéb okokból                          | 2  |
| Kerestem, de nem találtam munkát                           | 7  |

(17. számú táblázat, keresett-e munkát miután abszolutóriumot szerzett, saját szerkesztés)

Arra vonatkozóan, hogy mennyi időt vett igénybe az álláskeresés a 18. számú táblázat szolgáltat információt. Jól látható belőle, hogy a legtöbb végzett hallgató esetében jelentős idő telt el a

végzés és az elhelyezkedés között. 10 fő több mint 3 hónapig volt munkanélküli, tehát tartós munkanélküli.

|                       |    |
|-----------------------|----|
| Kevesebb mint 1 hónap | 2  |
| 1-3 hónap             | 7  |
| Több mint 3 hónap     | 10 |

(18. számú táblázat, álláskeresés hossza, saját szerkesztés)

Arra vonatkozóan, hogy az állás milyen kapcsolaton keresztül érte el a válaszadó a 19. számú táblázat nyújt segítséget. A legtöbb álláshirdetésen és munkáltatói megkeresésen keresztül érték el a jelenlegi munkahelyüket, 16 és 14 fő jelölte ezt a válaszlehetőséget. Vannak azonban személyes kapcsolódásokon vagy korábbi munkatapasztalatok mentén jutottak álláshoz, 8 és 3 fő. A képzések által nyújtott segítség ugyan messze elmarad, de a további lehetőségek közül mégis kiemelkedik, ugyanis azoknak a száma, akiket gyakorlati helyre vettek fel, egyetemi szervezeteken keresztül vagy tanári ajánlásból összesen 9 fő.

|                                                                               |    |
|-------------------------------------------------------------------------------|----|
| Álláshirdetésre jelentkezett                                                  | 16 |
| Egyéb személyes ismeretség révén                                              | 8  |
| Egyéb                                                                         | 5  |
| Munkáltatónál jelentkezett, pl. elküldte önéletrajzát                         | 14 |
| Intézményi karrieriroda, állásbörze révén                                     | 1  |
| Munkaerő-közvetítő, fejavadász cég révén                                      | 1  |
| Tanári ajánlás révén                                                          | 1  |
| Gyakorlati helyén alkalmazták                                                 | 7  |
| Korábbi munkakapcsolat révén                                                  | 3  |
| A szülei vagy egyéb közeli rokonai családi vállalkozásban kezdett el dolgozni | 1  |

(19. számú táblázat, kapcsolat a munkakörhöz, saját szerkesztés)

Az álláskeresés során komoly terhet jelenthet a jelentkezőt érintő anyagi teher is. Arra vonatkozóan, hogy a megkérdezetteknek mennyire volt sürgős anyagi szempontból, hogy munkába álljanak a 20. számú táblázat szolgáltat információt. Csupán 3 fő jelezte, hogy gyorsan volt szüksége munkára. A legtöbb válaszadó, 10 fő, pár hónapon belül kellett, hogy munkához jusson. A nappali munkarend sajátosan magával vonja, hogy a hallgatók a csak félig önállóak

financiális szempontból, ez a sajátos életkörülmény a nevelési stílustól és család anyagi helyzetétől függően változhat. Jellemző azonban, hogy a szülők az oklevélszerzés után is lakhatással vagy pénzzel támogatják gyermekeiket csökkentve ezzel az álláskeresési nyomást. A levelező tagozat esetében vélhetően az áll a háttérben, hogy a munkarend választásának indoka jobbra az, hogy a hallgató már rendelkezik főállással.

|                                                                                                     |    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Nagyon gyorsan állást kellett találnom, hogy el tudjam magamat/a családomat tartani                 | 3  |
| Nem volt sürgető anyagi jellegű időkénszer, de azért pár hónapon belül állást kellett találnom      | 10 |
| Egyáltalán nem volt pénziális időkénszer, nyugodtan kívárhattam a nekem leginkább megfelelő állást. | 4  |

(20. számú táblázat, anyagi jellegű álláskeresési nyomás, saját szerkesztés)

A család nyomásgyakorlására vonatkozóan az álláskeresés során egy 5 fokú Likert-skála került bevezetésre. A skálán állítások láthatóak, amelyek esetében arról kérdezték a válaszadókat, hogy az adott állítás mennyire volt jellemző az álláskeresés kapcsán. Az 5 jelenti a 'teljes mértékben jellemző'-t, míg az 1 az 'egyáltalán nem jellemző'-t. Az alábbi 21. számú táblázatban az egyes válaszok átlagát láthatjuk. Jól látható, hogy a legtöbb válaszadó esetében nem volt jellemző a nyomásgyakorlás, a szülők elfogadták a karrierválasztást (3,9) és anyagi akadályok is kevésbé jelentek meg (3,6). Az anyagi körülményekre vonatkozó további állítások esetében is látható, hogy kevésbé jelenik meg a nyomásgyakorlás ezen formája a válaszadók véleménye szerint.

|                                                                                                                                                       |     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| A szüleim csak az általuk jóváhagyott karrierterveimhez voltak hajlandók pénzügyi támogatást nyújtani.                                                | 1,1 |
| Mivel a szüleim anyagilag támogattak, a munkába állással kapcsolatos döntéseim során teljes egészében a karrierfejlesztésemre tudtam összpontosítani. | 3,6 |
| Azt a munkát választhattam, amit akartam.                                                                                                             | 3,9 |
| Az anyagi körülményeim miatt bármilyen munkát el kellett vállalom, amit találtam.                                                                     | 2,2 |
| Úgy érzem, hogy a külső tényezők nagyban korlátozták a munka- és karrierlehetőségeimet.                                                               | 2,9 |
| Az álláskeresésnél csupán az számított, hogy a fizetés mindenre elegendő legyen.                                                                      | 2,8 |

(21. számú táblázat, családi jellegű álláskeresési nyomás, saját szerkesztés)

Az anyagi helyzet kapcsán lekérdezésre került a válaszadók havi nettó bevétele ezer forintban, ennek eredményeit a 22. számú táblázat mutatja meg számunkra. A kérdésre 35 fő válaszolt. Látható, hogy a középérték és az átlagérték között csupán 16 ezer forint különbség van. A szórás azonban rendkívül magas, 192 ezer forint. Ebből következik, hogy a mintában szereplők között az nettó jövedelmek tekintetében nagyok az eltérések.

|            |          |      |
|------------|----------|------|
| Elemszám   | Érvényes | 41   |
|            | Hiányzó  | 35   |
| Átlag      |          | 436  |
| Középérték |          | 420  |
| Szórás     |          | 192  |
| Minimum    |          | 0    |
| Maximum    |          | 1100 |

(22. számú táblázat, havi nettó bevétel fontosabb jellemzői, saját szerkesztés)

A kitöltőket megkérdezték továbbá, hogy az általuk betöltött munkakör megítélésük szerint milyen végzettséget igényel. Erre vonatkozóan a 23. számú táblázat nyújt segítséget. Látható, hogy minden kitöltő olyan munkakörben helyezkedett el, amely felsőoktatási oklevél meglétét igényli. A legnagyobb számban azon munkakörök jelentek meg, amelyek alapidiplomát igényelnek, 36 fő jelölte meg.

|                                                             |    |
|-------------------------------------------------------------|----|
| Felsőfoknál alacsonyabb                                     | 7  |
| Rövid ciklusú felsőoktatási képzés, felsőfokú szakképzés    | 4  |
| Alapképzés (BA/BSc/BProf) vagy azzal egyenértékű végzettség | 36 |
| Mesterképzés (MA/MSc) vagy azzal egyenértékű végzettség     | 6  |

(23. számú táblázat, munkakör betöltéséhez szükséges végzettség, saját szerkesztés)

Arra vonatkozóan, hogy a munkahellyel mennyire vannak megelégedve a kitöltők a 24. számú táblázat nyújt információt. A kérdés során egy 4 fokú Likert-skála segítségével vizsgálták, hogy az adott munkahelyen mennyire vannak megelégedve az egyes munkaköri tartalmakkal. A skálán az 1-es az 'egyáltalán nem elégedett', míg a 4-es a 'teljesen elégedett' jelzőt takarja. Az eredményekből jól látható, hogy a mintában lévők nagy átlagban elégedett a munkahelyi körülményekkel, a legkedvezőtlenebb pontszámot azonban a jövedelmek és juttatások érték el,

átlag 2,4 ponttal. A legmagasabb pontszámot a munkahelyi légkör kapta, amelynek az átlaga 3 pont. Elmondható tehát, hogy a munkahelyi közösséget pozitívan értékelik a kitöltők.

|                                                   |     |
|---------------------------------------------------|-----|
| A munka szakmai tartalma, része                   | 2,9 |
| Szakmai előmenetel, karrierépítés                 | 2,9 |
| A munka presztízse, társadalmi megbecsültsége     | 2,6 |
| A jövedelem, juttatások                           | 2,4 |
| Munkahelyi légkör, kollégák                       | 3   |
| Munkakörülmények                                  | 2,8 |
| Munkaidő                                          | 2,8 |
| Lehetőség a munka és magánélet összeegyeztetésére | 2,9 |
| A munka összességét tekintve                      | 2,8 |

(24. számú táblázat, munkahellyel való elégedettség átlaga, saját szerkesztés)

A jelenlegi munkahellyel való elégedettségen túl további fontos kérdés, hogy mik azok a jellemzők, amelyeket fontosnak tart a válaszadó amikor munkát keres. Erre vonatkozóan a 25. számú táblázat nyújt segítséget. A lekérdezés során egy 5 fokú Likert-skála került bevezetésre. A skálán állítások láthatóak, amelyek esetében arról kérdezték a válaszadókat, hogy az adott jelenséget mennyire tartják fontosnak. Az 5 jelenti a 'nagyon fontost'-t, míg az 1 az 'egyáltalán nem fontos'-at. A táblázatban az egyes válaszhetőségek átlagát láthatjuk. Jól látható, hogy a legkevésbé fontos jellemző a külföldi tapasztalatszerzés, míg a magánélet összehangolása, a jó munkahelyi környezet és a képességek fejlesztésének lehetősége a legfontosabb tényezők csoportját alkotja.

|                                                                    |     |
|--------------------------------------------------------------------|-----|
| Állásbiztonság                                                     | 4,3 |
| Magas kereset                                                      | 4,1 |
| Jó béren kívüli juttatások                                         | 3,7 |
| Jó és gyors előrelépési lehetőségek                                | 3,7 |
| Vezetői pozíció                                                    | 2,7 |
| Érdekes munka                                                      | 4,4 |
| Önálló (autonóm) munka                                             | 4,3 |
| Olyan munka, amivel másoknak tud segíteni                          | 4   |
| Olyan munka, ami hasznos a társadalomnak                           | 4   |
| Olyan munka, ami lehetőséget ad arra, hogy fejlessze a képességeit | 4,6 |
| Lehetőség a munka és a magánélet összehangolására                  | 4,6 |
| Rugalmas munkaidő                                                  | 4   |
| Táv munka (home office) lehetősége                                 | 3,1 |
| Csapatmunka                                                        | 3,7 |
| Jó céges hírnév                                                    | 3,8 |
| Külföldi tapasztalatszerzés lehetősége                             | 2,6 |
| Magas társadalmi státusz, presztízis                               | 3,5 |
| Valós teljesítmény elismerése, hiteles teljesítményértékelés       | 4,5 |
| Kellemes munkahelyi környezet                                      | 4,6 |

(25. számú táblázat, munkahellyel kapcsolatos elvárások átlaga, saját szerkesztés)

## Összegzés

A Diplomás Pályakövető Rendszer (DPR) 2024-es jelentése a Nyíregyházi Egyetem végzett hallgatóinak munkaerőpiaci helyzetét és továbbtanulási hajlandóságát vizsgálta. Az elemzés során a demográfiai adatok és a hallgatók családi háttere egyértelműen hatással volt a továbbtanulási aspirációkra. Érzékelhetően a szülők többsége is rendelkezik felsőfokú végzettséggel. A válaszadók életkora széles spektrumot ölelt fel, és a párkapcsolati státusz is változatos volt, ami a családi és gazdasági döntések szempontjából jelentős tényező lehet.

A képzési sajátosságokat tekintve a legtöbben alap- és mesterképzésben végeztek, és a gazdasági, valamint műszaki területek domináltak. A végzett hallgatók többsége saját

tanulmányi eredményeit pozitívan értékelte, és közülük néhányan párhuzamos képzéseken is részt vettek.

A munkaerőpiaci helyzet felmérése szerint a végzettek jelentős része a végzettségének megfelelő munkakörben helyezkedett el, ami a képzés hasznosulására utal. Ugyanakkor néhányuknak több mint három hónapig tartott, hogy állást találjanak, és a válaszadók többsége anyagi okok miatt aktívan keresett munkát. Az álláskeresési folyamatban az egyetem és a karrierirodák támogatása nagy szerepet játszott, ami hozzájárult ahhoz, hogy a végzettek hamarabb találjanak munkát a képzettségüknek megfelelő területeken.

A munkahellyel kapcsolatos fontosabb elvárások között szerepel a fejlődési lehetőség és a közösségiség igénye. A legnagyobb elégedetlenséget a jelenlegi munkahely kapcsán azonban mégis a bérezés és juttatások hiányosságai váltották ki.